

Történetek

Mennyi idő után kezdted érezni, hogy jobban vagy?

A teljes felépüléshez négy hétre volt szükség, de a második hét végére már jól éreztem magam, csak a köhögés kínozott még.

Milyen tanácsod tudnál adni a gyógyulással kapcsolatban azoknak, akik koronavírus betegek?

Elsősorban tartsák be az előírt szabályokat, próbálják nem átadni a betegséget családtagjaiknak, mert sajnos nem tudjuk, mire milyen hatással van ez a vírus. A másik nagyon fontos tanács, amit adhatok, hogy lélekben is erősnek kell maradni, le kell győzni a félelmet, amit az okoz, hogy nem tudhatjuk, a mi esetünkben milyen lefolyása lesz a betegségnek. Mindig bízni kell a legjobbakban! Én tervet készítettem, hogy hogyan és mit teszek annak érdekében, hogy én magam meggyógyuljak, és családtagjaimat ne fertőzzem meg.

Mennyi ideig voltak karanténban?

A határozatban foglalt hatósági karantén két hétig tartott, én azonban hat hétig csak akkor hagytam el a házat, amikor munkába mentem. A férjem szintén hat hetet töltött otthon, a gyerekek még ennél is többet. Az esélyét is ki akartam zárni annak, hogy én, vagy esetleg a családom bármely tagja átadja a vírust valakinek.

Milyen tapasztalatot hozott nektek ez az időszak?

A legnehezebb ebben az időszakban számomra az emberi érintkezés hiánya volt. Belehaltam nap, mint nap, amikor kicsi lányom megkérdezte: „Anyá, jobban vagy?” – „Igen.” – „Megölelhetlek már?” – „NEM.” Szörnyű volt. Hiányzott az ölelés minden formája. A „ne félj, nem lesz baj” -féle, a „szeretlek anyá” -féle, az „itt vagyok veled”, a „szeretlek tesó”, sorolhatnám... Minden ölelés hiányzott az életemből. Ez az időszak megerősített abban, hogy a munkám során eddig is fontosnak tartott emberi érintkezés mennyi erőt, szeretetet, gyógyulást adhat. Megtapasztaltam, hogy milyen borzasztó elkülönítve élni. Rájöttem, hogy milyen talpraesett családom van, és mennyi jószándékú, segítőkész ember él a környezetemben. Ezúton is köszönöm mindenkinek, aki segített nekünk ebben a nehéz időszakban, és köszönöm, hogy felénk fordultatok, és nem elfordultatok tőlünk.

Köszönöm az interjút! Jó egészséget kívánunk ez egész családnak!

Schiffer Katalin

Kulturális hírek

ÚJ KÖNYVEK ÉRKEZTEK A KÖNYVTÁRBA!

Kedves Olvasók! Ismételen új könyvek érkeztek a könyvtárunkba. Bővült a készletünk ifjúsági és felnőtt irodalommal. Nézzenek be hozzánk!

Nyitvatartási idő: Hétfő–Csütörtök 8:30–16:00, Pénteken 8:00-12:00

Észrevételeit és cikkeit a következő e-mail címre várjuk: sarkanyhang@gmail.com
Főszerkesztő: Schiffer Katalin, Lektor: -, Felelős kiadó: Ósz Ferenc

Sárkányhang

2020. évi június havi kiadvány

TARTALOM:

Önkormányzati hírek

Újraindul a házhoz menő lomtalanítás!

Újabb alapoktatást érintő fejlesztés Bakonysárkányban!

Iskolai hírek

Sikeres tanév, szép eredményekkel

Ballagás 2020

Öt végzős diák került fel a dicsőségfára

Négy évtizedes pedagógus munkásság zárása

Óvodai hírek

Koronavírus időszak az óvodában

Óvodai ballagás

Egyházi hírek

Trianon

Történetek

Karanténban—Varga Dóra története

Kulturális hírek

Új könyvek érkeztek a könyvtárba!

Cikkeink a www.bakonysarkany.hu oldalon is megtalálhatóak.

Kedves Olvasó!

A június hónapban is igazán sok minden történt kisfalunkban. Elérkezett a várva várt VAKÁCIÓ ideje, diákok, szülők és talán a tanárok nevében is elmondható, hogy nem volt könnyű ez a néhány hónap. A koronavírus okozta „bezártság” sok mindenre megtanított minket. Tanulhattunk türelmesnek lenni, másként gondolkodni, tolerálni, elfogadni, odafigyelni és sorolhatnánk még. Mint minden, ebben az évben a ballagások is rendhagyó módon kerültek megrendezésre. Szabad téren, szűk körben, családiasan.

Talán egy kicsit fellélegezhetünk, de így sem dőlhetünk hátra nagy nyugalommal, mint aki jól végezte dolgát, hiszen a vírus még mindig jelen van. A szájmascskot továbbra is viselnünk kell, viszont szabadabban mozoghatunk. Megszűnt az időkorlát a boltokban és a templom is szabadon látogatható. Újraindul a házhoz menő lomtalanítás is.

Ebben a hónapban igazán jó hír érkezett a faluba, tovább fejlődik az iskola, újabb alapoktatást érintő fejlesztés valósulhat meg falunkban. A rendelet szerint a bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola Tornaszobát kap, melyet a felsős iskola udvarán, önkormányzati területen építenek fel.

Ne feledkezzünk meg a Trianonról sem, amely történelmünk egyik legnagyobb traumája. Idén június 4-én mi is emlékeztünk a bakonysárkányi temetőben. Kisfalunk harangja is együtt zengett az ország többi harangjával június 4-én 16:30 perckor. (A békediktátumot 1920. június 4-én, 16.30 órakor írták alá a Nagy-Trianon palotában. Bővebben: <https://trianon100.hu/>)

Júniusi számunkat érdekesebbé téve szólítottam meg falubeli embereket. Mesélnek tapasztalataikról, élményeiről. Ebben a számban Varga Dóra történetét olvashatjátok el. Dóri koronavírus beteg volt, aki családjával néhány hétre karanténba vonult. De nem csak Dóri mesél nekünk, hanem az óvó nénik is leírták tapasztalataikat elmúlt időszakról. Olvassák ezeket a cikkeket is szeretettel.

Igazán szép nyarat kívánok mindenkinek!

Tisztelettel:

Schiffer Katalin, szerkesztő

Újra indul a házhoz menő lomtalanítás!

Kedves Bakonyársarkányi lakosok, újra lehet házhoz menő lomtalanítást kérni a Vertikál Nonprofit Zrt-től. A szemétszállítási szolgáltatást Bakonyársarkányon az Oroszlányi Környezetgazdálkodási Nonprofit Zrt. Bakonyarszombathely telepelye biztosítja. Hulladékok helyszíni elszállítását egyeztetett időpontban végzik, telephelyük és elérhetőségük: Bakonyarszombathely Angella Major +36 34 359 355, E-mailen: bakonyalja@oroszlany.hu!

Ki igényelheti a lomtalanítást? Minden Bakonyársarkányi ingatlan tulajdonos, aki a közszolgáltatást igénybe veszi, azaz szemétdíjat fizet és nincs hátraléka.

Mennyit kell érte fizetni? A lomtalanítás évente egy alkalommal ingyenes!

Kinek kell jelezni, telefonálni, ha szeretné igénybe venni?

Bakonyarszombathely fióktelep, Angella Major +36 34 359 355, E-mailen: bakonyalja@oroszlany.hu!

Milyen jellegű hulladék kerül elszállításra? Minden, ami nem a heti kommunális hulladék körébe tartozik, pl. darabos bútor, szőnyeg, ruha stb. az apró darabokat zsákba, vagy kötegelve helyezték ki. Nem tartozik bele az építési, bontási hulladék, veszélyes hulladékok. Szállítás előtt egyeztetés szükséges!

Hogyan és mibe kell kihelyezni a hulladékot? A nagyobb darabokat egybe kitéve, az apró darabokat zsákba, vagy kötegelve. A lomot a megbeszélten napon, reggel 6 óráig az ingatlanon, vagy az ingatlan előtt megközelíthető, könnyen hozzáférhető helyen kell elhelyezni. Szállítás előtt egyeztetés szükséges!

Vigyázzunk egymásra! Hiteles helyi tájékoztatások a postaládájába érznek, de figyelje az hirdető tábláinkat, vagy hívjon bennünket +36 34 377-077. Internet kapcsolat esetén olvassa híreinket <http://www.bakonyarsarkany.hu/>, <https://www.facebook.com/Bakonyarsarkany/>

Tisztelettel Ósz Ferenc sk. polgármester

Bakonyársarkány, 2020. 06. 12.

Újabb alapoktatást érintő fejlesztés Bakonyársarkányban!

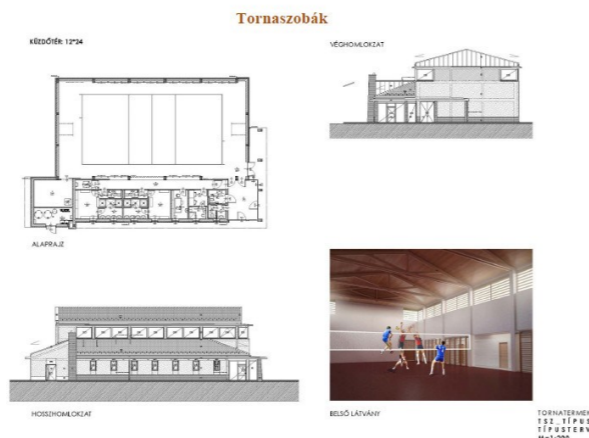
Bakonyársarkány is szerepel a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program III. ütemének keretében

megvalósuló tornaterem-beruházások listáján. A Kormány 1306/2020. (VI. 12.) Korm. határozata értelmében az idei év végéig előkészítik a településünkön tervezett programszerű kormányzati magasépítési beruházást. A rendelet szerint a Bakonyársarkányi Fekete István Általános Iskola Tornaszobát kap, melyet a felsős iskola udvarán, önkormányzati területen építenek fel. A beruházással nagymértékben javulnak a testnevelés oktatás tárgyi feltételei falunkban.

(A tornaszoba jellemzője: 12x24 méter – elsődlegesen átmozgatási, testnevelési funkcióval, 220 fő gyereklétszám alatti iskolák számára jelenthet megoldást a mindennapos testnevelésre.)

Vigyázzunk egymásra! Hiteles helyi tájékoztatások a postaládájába érznek, de figyelje az hirdető tábláinkat, vagy hívjon bennünket +36 34 377-077. Internet kapcsolat esetén olvassa híreinket <http://www.bakonyarsarkany.hu/>, <https://www.facebook.com/Bakonyarsarkany/>

Tisztelettel Ósz Ferenc sk. polgármester Bakonyársarkány, 2020. 06. 16.

Karanténban – Varga Dóra története

Jó néhány hónapja már, hogy a koronavírus Magyarországon is felütötte fejét. Aki eddig nem figyelt vagy egyszerűen nem akarta meghallani a híreket, március közepén kénytelen volt foglalkozni a koronavírus kérdésével. A Március 15-i ünnepség lemondása csak a kezdet volt. Innentől kezdve folyamatosan jöttek a korlátozások országszerte, így kisfalunkba is. Bezárt az Óvoda, az Iskola, a Könyvtár, a Templom, az Önkormányzat és szabályokat vezettek be a boltokban, az Orvosi rendelőben és a Postán is. Az idő telt, a gyárak fokozatosan leálltak, behúzódtunk otthonunkba és csak vártuk, hogy mikor érkezik meg a betegség és vártuk a tavaszt, mint a megújulás időszakát és reménykedtünk, hogy minket elkerül ez a vírus.

Nem mindenki várt, hiszen az élet ettől nem teljesen állt meg. Voltak, akik továbbra is munkába jártak és követték a szabályokat és voltak, akiknek feladatuk volt a szabályok betartatása. Voltak, akik védtek és voltak, akik gondoskodtak, ápoltak.

Engedjétek meg, hogy bemutassam nektek falunk lakóját, aki a Móri Városi Kórház ápolónője, aki ebben a nehéz időszakban is munkába járt, biztonsági szabályokat betartva ápolt. A vírus azonban az emberek közt nem válogatva megtalálta Dórit. Vele készített interjút olvashatjátok most.

Milyen változásokat hozott nektek a március? Milyen szigorításokat vezettek be a Kórházba és mint családanya, hogy élted meg a korlátozások kezdetét?

Márciusban az olyan osztályokon, mint ahol én dolgozom, megkezdődött az ágyak felszabadítása. A betegink egyre kevesebben lettek, újakat nem vehettünk fel. Nem tudtuk pontosan, mire számíthatunk a jövőben, nagy volt a bizonytalanság, hogy hol fognak minket bevetni. Miután kiderült, hogy milyen betegeket és hol fogunk ápolni, új feladat hárult ránk. A fokozott higiénés szabályok betartása mellett, eddig számunkra is ismeretlen védőruházatot kellett viselnünk, ami meglehetősen megnehezítette a munkánkat. Közben a bizonytalanság helyett aggodalom vette át, hogy családjainkat veszélybe ne sodorjuk. Az iskola, óvoda bezárásával otthon is megváltozott a helyzet. Szerencsémre lányom, Eszter mindenben segítette a családunk boldogulását. Amíg mi dolgoztunk, ő volt két kisebb testvérével. Segített Ádámnak az online oktatás nehézségeinek legyőzésében, játszott Lizával, és a házimunkából is kivette a részét, mindeközben egyetemi tanulmányait is végezte.

Mikor kezdted érezni magadon, hogy nem vagy jól? Mit éreztél? Mit csináltál?

Két hete ápoltam koronavírussal fertőzött betegeket, amikor lázas lettem. Azt ezt megelőző napokban is fáradékony voltam, de ezt a sok munkának tudtam be. Azon a hajnalon úgy ébredtem, hogy „mindenem fáj.” Délutánra lázam felszökött és nagyon rosszul éreztem magam. Nem tudtam másra gondolni, csak arra, hogy nem szeretném, hogy a gyermekeimnek ezt át kellene élnie. Elfoglaltam az egyik szobát, és ha onnan kijöttem, maszkot viseltem, kezemet lefertőtlenítettem és hipós vízzel lefújtam magam után mindent, amit megérintettem. Az első négy-öt napot ágyban töltöttem, nagyon gyenge voltam. Ezután napról napra jobban éreztem magam, egy hét elteltével már az udvaron együtt tölthettem egy kis időt a családommal, persze maszk viselése és a megfelelő távolság megtartása mellett. Ez idő tájban kezdett a köhögés kínozni, ami sokáig nem múlt el.

A karantén időszakát hogyan éltétek meg? Hogy teltek a napjaitok?

Szerintem gyorsan telt az idő a karantén ideje alatt, bár lehet a család többi része mást mondana. Én már régóta nem jártam a munkahelyemen kívül máshová, így számomra nem járt nagy lemondásokkal a bezártság. Amíg rosszul éreztem magam és a nap 24 óráját a szobámban töltöttem, az ajtómon kívül ugyanúgy zajlott az élet, mint eddig. Nélkülem folyt a család élete tovább, nagyon ügyesen megoldottak mindent. Ádám szorgalmasan végezte iskolai feladatait, Eszter a házimunka terhére vette magára, és mindig akadt egy ráérő családtag, aki Lizivel tudott játszani. A fiúk elvégeztek olyan munkákat a házban és a ház körül, amelyek régóta nem valósultak meg. Telefonon minden nap érdeklődtek hogy-létünk felől, és eleinte a rendőrök is napi szinten meglátogatták portánkat, mi pedig felsorakoztunk a névsorolvasáshoz. Szerencsés helyzetben voltunk, mert a nagy ház mellett az udvar is elegendő teret biztosított, a szabadtéri elfoglaltságok megkönnyítették a karantén napjait. Ugyanezek a hetek egy panellakásban bizonyára sokkal rosszabb élményeket hagynak maguk után.

Egyházi hírek

– Napjainkban még azok a fiatalok is nehezen jutnak lakáshoz, akik nem nevezhetők szegénynek. Hogyan lehetne megfelelő lakáshoz juttatni a hátrányos helyzetű embereket?

– Nagy szükség volna olcsó, alacsony rezsiű önkormányzati bérlakásokra. Így azok, akik nyomorban élnek, tehetnének egy kicsi, mégis jelentős lépést felfelé. Sajnos a legtöbb önkormányzat nem épít és nem ad ki ilyen lakásokat.

– Visszatérve a tarnabodi példához: Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke egyszer azt mondta, hogy bár természetesen az anyagiakra is nagy szükség van ezen a területen, de talán még ennél is fontosabb az elkötelezett emberek munkája.

– Egyetértek, én is úgy gondolom, hogy nagyon sok cigány családnak mindenekelőtt egy segítő emberre volna szüksége. Aki például a hivatalos ügyeket intézi. Az átlagos cigányember sokszor nem is érti a hivatalos levelek nyelvezetét. Munkakeresésnél, szerződés-kötésnél, vagy akár egy kórház felkeresésénél is szükségük lenne egy mentorra. Esztergomban volt egy hatgyerekes roma édesanya, aki dolgozott, mégis állandóan adóságokkal küzdött. Egyszer valaki leült vele, hogy írják össze a kiadásait és a bevételeit. Kiderült, hogy ez az asszony a hétköznapiakban sokkal több kiadást tervezett, mint bevételt. Ezt az aránytalanságot csak úgy tudta megoldani, hogy egy új kölcsönből kifizette az előzőt. Ez az édesanya életében először ekkor szembesült azzal, hogy másképpen kellene megterveznie a család havi költségvetését. A magam részéről mindig azt szoktam javasolni, ha van a környezetünkben hátrányos helyzetű család, akkor keressük fel őket, ismerkedjünk meg velük, alakítsunk ki velük jó kapcsolatot. Ha egy kicsit rálátunk az életükre, akkor már sokkal hatékonyabban tudunk nekik segíteni.

– Az említett tanácskozáson a droghasználatról is szó volt. Miért érintettek ebben a romák különleges módon?

– Ennek fő oka az lehet, hogy a roma családok nagy részét nem védi kultúrából, hagyományokból, értékekből, hitből, emberi kapcsolatokból szőtt erős védőháló. Ezért a modern társadalmat veszélyeztető negatív jelenségek is fokozottabban érintik őket. Ezzel rokon jelenség, hogy a tárgyak esetében is a legciccsesebbre esik a választásuk, mert nem volt lehetőségük tájékozódni a művészeti kérdésekben. A vallásnál is ezt látjuk: ha szép a zene, jó a hangulat, az már elég a számukra; nem fontos nekik, hogy az adott vallás milyen tartalmú, van-e mélyebb történelmi gyökere. A keresztnevekkel is ez a helyzet: nincsenek példaképek vagy bibliai eszményeik, ezért választanak nevet a legutóbbi filmsorozatból. A gyenge kulturális háló miatt könnyebb befolyásolni őket.

– Mi lehet itt a megoldás?

– A hit szerepe nagyon fontos lehet. Esztergomban volt egy fiatalember, aki hatodikos általános iskolásként hagyta abba a tanulást. Szegénységben élt, de nagyon vágyott arra, hogy neki is jó holmija legyen, ezért ruhákat, cipőket lopott. Hamar rátalált a kábítószerre, fogyasztó és diler is lett. Rövidebb időszakokra börtönbe is került, a házassága szétesett, az egészsége is megroppant, úgy lefogyott, hogy szinte csont és bőr lett. Édesapja egy jószívú, mélyen vallásos ember volt. Egyszer a fiú arra ért haza, hogy az apja térdén állva imádkozott érte. Ez annyira megrendítette, hogy hajlandó volt elmenni az apjával a templomba. Később egy cursillós hétvégén is részt vett, bár mint később elmondta, nem is tudott a szövegekre figyelni. Akkor sem értett sok mindent, amikor a csoport bement a kápolnába. Ő is letérdelt, nézte az oltár fölött függő feszületet, és úgy hallotta, hogy Krisztus azt mondja neki: szeretlek téged és fel akarlak emelni. Úgy érezte, hogy Jézus lelép a keresztről, odamegy hozzá és megöleli. Ettől kezdve nem kábítószeres, és még csak rá sem gyújtott. Ez négy éve történt. Azóta elvégezte a nyolc osztályt, jogosítványt szerzett, esti iskolába jár, lett új családja, és elkezdett dolgozni. A szabadulás lényege az ember szívében történik. Ha a szívünk megtelik, akkor nincs szükségünk pótszerre ahhoz, hogy boldogok legyünk.

– A szakértők szerint manapság a dizájn drogok jelentik a legfőbb veszélyt. Mi ennek az oka?

– Ezeket a szereket nem azért használják a fiatalok, hogy „fölpörögjenek”. Sok roma fiatalnak nincs jövőképe, nem látják, hogy a jelenlegi rossz helyzetükből hogyan tudnának kikerülni. A drog számukra pusztán arra kell, hogy legalább egy rövid időre megfelelőnek mindarról, amiben élnek. Nyugodtan nevezhetjük ezt nyomordrognak is. Kassa környékén, de hazánkban is sokfelé szörnyű pusztítást végeznek ezek a szerekek.

– Mit tehet az Egyház, a hívő ember azért, hogy az imént említett új Trianont elkerüljük?

– Az Egyház és a hívő emberek is nagyon lomhák, nehezen nyitnak a romák felé. Nagy a szakadék a romák és a nem romák között, mégis alig vagy túlságosan lassan teszünk ennek áthidalásáért. Pedig ezt a szakadékot a nem romák sokkal könnyebben átlépik, mint a romák. A papok, a hitoktatók és a hívő emberek még könnyebb helyzetben vannak. A papokat szívesen, tisztelettel fogadják a cigány családok, nyitottak az imádságra, az áldásra. A kapu tehát nyitva van. Nem úgy kell a romák evangelizációjához hozzáállni, hogy bent ülünk a plébánián, és várjuk, hogy eljőjenek. A többségi társadalom évszázadok óta kötődik a templomhoz, de a romák hagyományában soha nem szerepelt a templomba járás. Meg kell teremtenünk az Egyház cigányok számára is vonzó arcát. Az utolsó órában vagyunk, most még van lehetőség arra, hogy változtassunk a helyzeten. Ha nem tesszük meg, akkor ketté fog szakadni ez az ország, amely közös hazánk.

(folytatás a www.bakonysarkany.hu oldalon)

Iskolai hírek

Sikeres tanév, szép eredményekkel

A tanév megkezdésétől az online oktatásra való áttérésig sok program színesítette diákjaink életét. Ezek többnyire

ingyenesek voltak eredményes pályázatainknak köszönhetően. Közül csak néhányat emelünk ki. Egy fergeteges Kovácsovics Fruzsina koncerttel vágtunk neki az új tanévnek. A hetedik osztályosok Felvidéken jártak a Határtalanul program keretében, a hatodik osztályosok pedig erdei iskolában voltak már szeptemberben. A Lázár Ervin programnak köszönhetően színházba vagy cirkuszba látogathattak tanulóink elsőtől nyolcadik évfolyamig. Színes, érdekes szakköröket kínáltunk: kerámia, fafaragás, néptánc, angol, német, természettudományos kísérletek. Folytattuk a digitális pályázati program megvalósítását, a LEGO eszközökkel támogatott foglalkozásokat és a robotikát. Nagy sikerű digitális szakmai napot szerveztünk. Több osztályunk részt vett a győri Digitális Élményközpont programjain. Csodás ünnepi műsorokat láthattunk tanulóink előadásában „Októberi bőröndmesék” és „Én Petőfi Sándor” címmel nemzeti ünnepeink alkalmával. Ugyancsak lenyűgözött mindenkit a 90 éves évfordulóra bemutatott műsor és a karácsonyi színjáték. Magas részvételi aránnyal szerveztünk sportprogramokat: Országfutás, Zsivotzky-émlékfutás, korcsolyázás. Névadónk 120 éves évfordulója alkalmából szervezett programsorozatunk tanulóink, tanáraink és a szülők között egyaránt népszerű volt.

Még sok szép programot terveztünk, de a járványhelyzet miatt ezek elmaradtak, ahogy a legtöbb verseny megyei döntőjét sem szervezték meg. Ennek ellenére dicséret illet minden tanulót, aki hónapokon keresztül készült és eredményeinek köszönhetően a megyei döntőbe jutott.

A megrendezett versenyek közül a Zrínyi matematika verseny megyei döntőjében kiemelkedően szerepelt: Bozori Levente, aki a megye legjobbjai közt a díjátadón is részt vehetett. Szép eredménnyel zárta még a versenyt Molnár Gábor, Szabó Péter és Ferenczi Gábor, jó eredményt ért el Károlyi Márton, Tóth Ádám és Buda Bálint is.

A járási mese- és prózamondó, valamint szövegértési versenyeken dobogós helyezéseket értek el: Balogh Vanda, Nyári Amanda, Tárkányi Viktória, Csupor Balázs, Egri Bence, Egri Noel, Hadas Zsigmond, Varga Ádám, Szadai Zsófia. A térségi kreatív versenyen Cseszneg Fanni, Hajnal Brigitta, Vajda Zsombor és Varga János csapata első helyen végzett. A járási és testvériskolai foci tornákon jól szerepeltek csapataink. A különböző szintű vívógálakon és versenyeken eredményes volt: Vásárhelyi Patrik és Egri Olivér. Bakonysárákány legjobb németese ebben az évben Molnár Anna lett.

Iskolai hírek

A járási sakk versenyen Heller Barbara, Babusák Roland, Ferenczi Gábor és Salamon Bence csapata első, Ábrahám Dávid, Sajkás Dominik, Molnár Dávid és Varga Ádám csapata harmadik helyezést ért el. Ebben az évben is jó eredményeket értek el tanulóink a különböző szervezetek, intézmények által meghirdetett rajzversenyeken. Egri Noel és Kovács Gergő első helyezett lett egy megyei szintű rajzversenyen.

A versenyzőkön kívül természetesen dicséret illeti azokat a tanulókat, akik kitűnő vagy jeles eredménnyel zárták a tanévet. Az ő fényképeikből összeállított tablók láthatók a mellékelt képeken. Az első osztályosok közül Ósz Lilla képe hiányzik.

BALLAGÁS 2020

Iskolánk végzős diákjai, a 8.a és a 8.b osztály tanulói június 19-én, időben eltolva, osztályonként elballagtak. A videón hallható dallal három 5. osztályos tanuló: Tóth Kata, Egri Bence és Tóth Máté búcsúzott, zongorán kísért: S' Tamaskovics Anikó.

A 7. osztályosok nevében Molnár Csanád a videón hallható trombita zenével, Kauba Kata, Gazdag Zalán személyre szóló beszéddel, Molnár Rebeka verssel búcsúztatta ballagó iskolatársait.

A 8. évfolyamosok nevében Vajda Zsombor verssel, Nagy József prózai szöveggel búcsúzott az iskolától, tanároktól, iskolatársaktól.

Isten veletek! Visszavárunk benneteket!

(A video a Fekete István Általános Iskola facebook oldalán található meg.)

Egyházi hírek

TRIANON

Kedves Testvérek!

Nemrégem emlékeztünk a trianoni döntés 100. évfordulóján. Tudjuk, hogy a múltat megváltoztatni nem lehet, de emlékeznünk kell, hogy mindig tudjunk tanulni belőle. A kerek évforduló kapcsán sok mindent lehetett olvasni, hallani. Engem egy interjú ragadott meg, mely tavaly készült Székely János püspök atyával. Továbbá egy pár napja jelent meg szintén a magyarkurir.hu-n egy hasonló témájú írás. Szívből kívánom, hogy minél többen olvassák el, tanuljunk belőle és felelősen formáljuk Isten segítségével jövőnket! Imával: László atya

Székely János: Az utolsó órában vagyunk az új Trianon felé

Tegnap emlékeztünk arra, hogy 100 éve írták alá a trianoni békediktátumot. A jövőbe tekintve újrapiublikáljuk a Székely János szombathelyi megyéspüspökkel, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Caritas in Veritate Bizottsága elnökével tavaly készített interjúkat, hogy felhívjuk olvasóink figyelmét az általa elmondottak aktualitására.

– *Tavaly egy konferencián a cigányság helyzetével összefüggésben egy újabb Trianonról beszélt. Ennyire nagynak látja a veszélyt?*
– Az első világháború előtti időszakban a magyar társadalom és az állami vezetés sokszor érzéketlenül és talán nagyképpen is viszonyult a nemzetiségekhez – gondolok itt a szlovákok, a románok és a szerbek egyesületeire, oktatási intézményeire, szervezeteire. Mintha nem érzékeltük volna azt a veszélyt, ami később Trianonban valósággá vált. Természetesen ezzel nem azt szeretném állítani, hogy a trianoni békediktátum igazságos volt.

Úgy tűnik, most is egy hasonló helyzettel állunk szemben. Északkelet-Magyarországon és az ország déli részén teljes egészében román lakta régiók vannak kialakulóban. Ezekben a településeken óriási a nyomor, a kilátástalanság, a munkanélküliség, és többnyire az oktatás is gyenge minőségű.

Mintha a magyar társadalom magára hagyta volna ezeket az embereket. Fennáll a veszélye annak, hogy kialakul egy roma ország, vagy ennek a vágya, mondván, ha ez az ország ennyire keveset tesz értünk, akkor jobb lesz külön.

A helyzet jellemzésére szeretnék néhány adatot is megemlíteni. A roma lakosság több mint fele (52%) túlszűfolt, majdnem fele (46%) pedig komfort nélküli lakásokban lakik (ezek az arányok a többségi társadalomhoz tartozók esetében 13% és 3%). Aki nem járt még kis falvaink szélén vagy a szegregátumokban, az el sem tudja képzelni, milyen körülmények között élnek ezek az emberek. A karácsony előtti napokban felkerestem Szombathely néhány nagyon szegény családját. Az egyik négygyerekes család egy egyetlen szobából és egy kis előtérből álló „lakásban” lakott. A falak penészesek voltak, nem volt bent sem WC, sem fürdőszoba, csak egy csap. Négy kicsi gyermek ilyen körülmények között nő fel a mai Magyarországon.

A korai iskolaelhagyás a roma fiatalok esetében 60 százalékos, ugyanez a szám a többségi társadalomnál 9 százalék. A 15 és 24 év közötti románok 41 százaléka nem tanul, és nem is dolgozik. A nem románok esetében ez a mutató 9,8 százalék. Annak ellenére, hogy az utóbbi tíz évben csökkent Magyarországon a munkanélküliség és a szegénység – ezek persze örömteli tények –, nem szabad elfelejtenünk, hogy van egy olyan társadalmi réteg, amelynek óriási hátrányt kell leküzdenie. Harrach Péter mondta, hogy a magyar társadalom előtt két nagy sorskérdés áll: a demográfiai krízis és a románok helyzete. A magyar államnak és a társadalomnak nagyon nagy energiákat kellene fordítania ezeknek az embereknek a felemelésére.

– *Mit lehetne tenni értük?*

– Hatékony programokra volna szükség. Jó példa erre a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tarnabodi kezdeményezése. Tarnabod néhány évvel ezelőtt még nagyon szegény zsákfalu volt. Aztán egy fiatalember életvitelszerűen beköltözött a faluba – ő lett minden kezdeményezés motorja. Felmérte a falu reális helyzetét: ki akar dolgozni, mitől adósdognak el az emberek, milyen veszélye van az uzorások tevékenységének. Az első lépése az volt, hogy kért egy buszt a munkába járáshoz. Ezt követően több lakosnál is előfizetéses elektromos fogyasztásmérőt szereltek fel. Így mindenki annyi áramot fogyasztott, amennyit előre kifizetett. Ennek hatására az áramfogyasztás a 60 százaléka csökkent, és szinte teljesen megszűnt az eladósodottság. Néhány hónap alatt nagyot változott a falu légköre. A harmadik lépés egy – nem piaci alapon tevékenykedő – veszélyeshulladék-szétszerező üzem létrehozása volt. Mivel arra nem volt esély, hogy versenyhelyzetben működtessenek egy ilyen céget, körbejárták a környéket, és baráti alapon kértek megrendeléseket a vállalatok vezetőitől. Ez azt is bizonyítja, hogy az a gazdasági logika, amit az Európai Unió szabályai ránk kényszerítenek, egyáltalán nem segíti a hátrányos helyzetű régiók munkahelyteremtési programjait. Sok ilyen, társadalmilag és államilag támogatott kezdeményezésre volna szükség.

– *A munka mellett az iskolát is említette. Ön miként látja a román beiskolázásának, képzésének kérdését?*

– Magyarországnak számos olyan kistérsége van, ahol a roma gyerekek száma megnőtt. A szabad iskolaválasztás – nagyon helyesen – lehetőséget ad arra, hogy a szülő ott taníttassa a gyermekét, ahol azt a legjobbnak látja. Az állam feladata az lenne ezen a területen, hogy minőségi oktatást, vagyis a lehető legjobb iskolát biztosítsa ezekben a leszakadó kistérségekben is. A tanárok számára kiegészítő juttatásokat kellene adni, így vonzóvá válhatna a hátrányos helyzetű gyermekek tanítása. Az is fontos volna, hogy új (nem frontális) tanítási módszerek segítségével emeljék az oktatás színvonalát.

Milyen tapasztalatokat gyűjtöttetek az otthonlét során?

A kényszerszabadság alatt jobban elfáradtunk, mint bármely más hétköznapon, de újra meggyőződünk arról, hogy kitartással, összefogással véghez vihetjük, amit elterveztünk.

Újra belejöttünk a ppt készítésbe, fényképek szerkesztésébe. Megtanultuk, hogyan lehet ppt-t videóvá konvertálni, illetve „majdnem” tablóképet készíteni. Sok fejlesztő anyagot találtunk, amiket későbbi munkánk során felhasználhatunk. Megerősítést nyertünk, hogy az óvodás életkorú gyerekekkel való hatékony kapcsolattaráshoz szükség van a személyes jelenlétre.

Nagyon hiányoztak az óvodások, az óvodai hétköznapok. Az online kapcsolat nem helyettesítheti a személyes kapcsolatot ebben az életkorban.

Mit üzentek az otthon lévő gyerekeknek és édesanyáknak?

Reméljük, mindannyian jól vannak, várjuk a szeptembert, jó volna, ha minden visszatérhetne a régi kerékvágásba! Biztosan minden édesanya jól megoldotta a megváltozott helyzetből adódó problémákat. Mindenkinek vidám nyarat kívánunk!

Schiffer Katalin

BALLAGÁS AZ ÓVODÁBAN

2020. június 12-én 12 kisgyermek ballagott el az óvodából.

Ezen a szép pénteki délelőtti napon csak a nagycsoportosok mentek óvodába, ahol játszottak, énekeltek és táncoltak. Kicsit készülve az aznap délutáni ballagásra.

Az ideai ballagás egy kicsit másként zajlott, mint az eddigiek. A gyermekeken, szülőkön és az óvó néniken kívül nem vehetett részt senki más a ballagáson, ezért elég családias és meghitt légkör alakult ki. Az elmúlt három év fényképei, amelyek a gyerekeke ovis időszakában történeteket mutatták be, mindenki arcára mosolyt varázsolt. Az óvó nénik és dadus nénik igazán megható verssel búcsúztatták a gyerekeket. A ballagók táncoltak, énekeltek majd átvették a búcsú ajándékukat, amely 2 olyan munkafüzetet tartalmazott, amelyeket majd később az iskolában is használni tudnak. Az óvó nénik meglepetéssel is készültek, méghozzá egy kirándulással. A Szülői Munkaközösségnek köszönhetően június 22-én a ballagók ellátogattak a Győri Állatkertbe, majd a Pannonhalmi Bencés Apátságban is körül nézhettek. Természetesen a fagyis sem maradhatott ki!

A szülők nevében ismételten nagyon köszönjük, hogy ebben a helyzetben igazán szép és megható ballagást tudtak szervezni. Nagyon köszönjük a kirándulást, amely minden nagycsoportos kisgyermeknek igazán szép élmény volt.

További sikeres és kitartó munkát kívánunk!

Schiffer Katalin

ÖT VÉGZŐS DIÁK KERÜLT FEL A DICSŐSÉGFÁRA

Iskolánk auláját kerámiából készült dicsőségfa díszíti. A gyökerektől induló, színes lombkoronában végződő fát Székely Emese tanítónő vezetésével 2013-ban a tantestület tagjai készítették az alkotópadráson. A fa törzsét egy bagoly is díszíti, mely egyrészt a tudást szimbolizálja, másrészt iskolánk névadójának munkásságára utal. A dicsőségfa avatásakor tíz évre visszamenőleg kerültek fel azok a diákok, akik kimagasló tanulmányi, vagy versenyeredményeikkel az iskola jó hírét öregbítették. Mára összesen 25 kiváló teljesítményt nyújtó volt diákunk képe látható a színes virágok között. Az idei tanév végén rekordszámú nyolcadikos tanuló kerülhetett fel a dicsőségfára érdemei elismeréseként: Cseszeg Fanni, Hajnal Brigitta, Tóth Ádám, Ferenczi Gábor és Tóth Martin. Gratulálunk hozzá!

NÉGY ÉVTIZEDES PEDAGÓGUS MUNKÁSSÁG ZÁRÁSA

Iskolánk pedagógusa, Prosszerné Benczik Edit tanárnő 40 év következetes, áldozatos pedagógiai munka után, ez év márciusában nyugdíjba vonult. Munkásságát iskolánk igazgatónője a ballagási ünnepségen méltatta. Ez alkalomból átadta az Emberi Erőforrások Minisztériuma által adományozott Pedagógus Szolgálati Emlékrmet is, valamint a Tatabányai Tankerületi Központ díszoklevelét. A tantestület tagjai versben, egykori diákjai videóüzenetben búcsúztak el tőle. Edit néni egész pályáját a Bakonyrákányi Fekete István Általános Iskolában töltötte. Nyugdíjas éveire tartalmas időtöltést, jó erőt, egészséget kívánunk!

Koronavírus időszaka az óvodában

Néhány hónapja már, hogy a koronavírus Magyarországon is felütötte fejét. Március közepén a Magyar Kormány mindenki életére kiható intézkedéseket vezetett be. Új kormányrendeletek jelentek meg, amelyek igazán nagy változásokat hoztak Intézményeink – Fekete István Általános Iskola, Csukás István Óvoda – életébe. Az első rendeletek között volt:

„A koronavírus-járvány terjedése miatt a Kormány az élet-és vagyonsbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III.14.) Korm. rendelet 2. §-ában döntött arról, hogy a polgármester a bölcsődei és az óvodai ellátást végző intézmények esetében rendkívüli szünetet rendelhet el.”

Nem volt mit tenni, Ősz Ferenc polgármester elrendelte a rendkívüli szünetet. A gyerekek otthon maradtak, az óvodai dolgozók pedig....

Olvassák el Karkuczka Bernatett, óvodavezetővel készített interjút:

Ti történt miután a polgármester elrendelte a rendkívüli szünetet?

Első sokk után, a dolgozókat tájékoztattam, majd az óvoda zárt Facebook csoportjában a szülőket is. A zárással egyidejűleg fel kellett mérnünk az igényeket is a gyermekétkeztetésre.

Hogyan dolgoztatok tovább?

Ijesztő volt bemenni az oviba, annyira nyomasztó volt a csend, mindenhol az üres öltözőszekrényeket láttuk, annyi programunk volt még itt az utolsó hónapokra és az mind szertefoszlott. Az első hét a teljes fertőtlenítéssel telt, majd ötletelés következett, hogy milyen módon tudnánk segíteni a szülőknél, gyermekeknek. Elkészítettük a kreatív csomagokat, folyamatosan töltöttünk fel az oldalra feladatokat a gyerekeknek, és örömmel láttuk, hogy milyen aktívan dolgoznak szülői segítséggel. Külön köszönet jár a szülőknél, hogy ebben a nehéz helyzetben partnereink voltak. Otthonról is dolgoztunk, közben szabadságot is ki kellett vennünk, de az élet nem állhatott meg, a feladatokat kerestünk a gyerekeknek, közben folyamatosan informálódtunk, készültünk a következő nevelési évre, eszközök készítése, nevelési terv készítése, dokumentumok lezárása, óvodai beíratás egy kissé másképpen, és dőcögősebben. Közben azon agyaltunk, hogy a nagycsoportosaink ballagásával mi legyen, de azt nem hagyjuk, hogy búcsú nélkül menjenek el, így a szabályokat, előírásokat betartva megtartjuk a ballagást június 12-én, kicsit más lesz mint az eddigi megszokott búcsúzókat, szűk körben, családi hangulatban köszönünk el kis óvodásainktól.

Milyen tapasztalatokat gyűjtöttetek?

Hát nem voltak könnyűek ezek a hetek, folyamatosan figyelni az új információkra, mit szabad, mit nem, az ember teljes bizonytalanságban volt. Ez a vírus számomra egy intő jel, az emberek, ha csak egy kicsit is, de odafigyeltek egymásra, kicsit lassítanunk kellett ebben a rohanó világban. Január óta küzdöttünk az oviba a betegségek állandó jelenlétével, ami az idei évben egyszerűen kezelhetetlen volt, szeptembertől még szigorúbb intézkedések lesznek az óvodában is, sajnos csak így előzhetjük meg a betegségek terjedését, a megelőzésben nagyon következetesnek kell lennünk.

Hogyan indult be újra az óvoda?

Először ügyeleti rendszerben, majd május 25-től már nyitva vagyunk rendszeresen, de az előírt szabályokat betartva

Mik az óvodai tervek nyárra?

Nagy terveink nincsenek, mivel elég sok a korlátozás még mindig. Összevont csoporttal működünk a nyáron, szabadságolások lesznek. Augusztus 10-21-ig lesz zárva az ovi, hogy a nagytakarítást újra el tudjuk végezni, mire ismét elkezdődne a nevelési év.

Hogy hogyan élték meg ezt az időszakot az óvó nénik, arról ők meséltek:

Hogyan fogadtátok, hogy bezár az óvoda?

Február hónapot nehezen éltük meg az óvodában. Nagyon sok kisgyermek volt beteg. Hiába volt rendszeres és folyamatos a fertőtlenítés, takarítás, a betegségek terjedését ezzel nem tudtuk megállítani. Azok az óvodások, akik végre gyógyultan visszaérkeztek az óvodába, néhány nap múlva újra betegek lettek, talán legyengült immunrendszerük is közrejátszott ebben.

A bezárást követően lefertőtlenítettünk minden berendezési tárgyat, játékokat, eszközöket, közben pedig figyeltük a koronavírusról szóló híreket. Be kellett zárunk, sajnáltuk a sok beteg kisóvodást, reméltük, hogy ez gátat szab a betegségek további terjedésének. Ugyanakkor aggódtunk a koronavírus gyors terjedéséről szóló hírek miatt, féltettük szüleinket, családjainkat, a gyermekek egészségét.

Hogyan dolgoztatok tovább?

Az első hetekben bejártunk az óvodába, fertőtlenítettünk, terveztük a további teendőket. Az óvodásoknak játékos fejlesztő feladatokat, otthoni barkácsoláshoz szükséges ötleteket gyűjtöttünk. A keresgélést, feladatok szerkesztését otthon is folytattuk. Tervezést követően előkészítettük a különböző anyagokat. Az óvodában nyomtattunk, másoltunk, rajzoltunk, vágunk, elkészítettük a mintákat. Mindenképp 57 db-ra volt szükség, két bakonyársárhányi csoportunkba ennyi gyermek jár összesen. A munkából mindannyian kivettük részünket. A csomagok elkészítése után házhoz szállítottuk meglepetésünket. Örültünk, hogy így legalább egy kicsit láthatjuk ovisainkat.

Miután ezekkel a feladatokkal készen voltunk szabadságot vettünk ki, melynek ideje alatt igyekeztünk online tartani a gyerekekkel a kapcsolatot. Nehéz feladatnak bizonyult. Addigi meggyőződésünk és tapasztalatunk ellenére a gyerekeket a számítógép és telefon elé kellett volna csábítanunk, ami az óvodás életkorú gyermekek számára rengeteg negatív hatással jár. Beszéltünk olyan szülővel is, akinek gyermeke már rosszul érezte magát a messengeres kapcsolattartás során, a kislány a lehető legrövidebben beszélt ilyen alkalmakkor mindenkivel. Ráadásul minden családban megnövekedtek a nehézségek, különösen ott, ahol iskolás gyermekek is vannak. Teljesen érthetőnek találtuk, hogy nem mindenki követte online ötleteinket. Saját tapasztalatainkból tudjuk, hogy a Kréta, online előadások (video, youtube, ppt stb.), classroom használata igénybe veszi az ember türelmét, különösen, ha még megfelelő eszközök sem állnak rendelkezésre.

Az óvodai megbeszélések szerint próbálkoztunk videó készítéssel. Életkornak megfelelő rövid kis üzenetek voltak ezek inkább. Ezekkel jeleztük, hogy sokat gondoltunk a gyerekekre. Mindannyian nagyon hiányoztak, hiányoznak nekünk! A videók közt voltak versek, a legkisebbek számára rövid, ismert mese, a kicsik és középsősök számára egy hajtogatással összekötött népi mondóka. A legnagyobbak számára papírrepülő hajtogatás, népi játék. Néhány szülő az óvodai zárt oldalunkon reagált ezekre a videókra, de voltak olyan édesanyák is, akik személy szerint nekünk küldték a videót arról, ahogy gyermekük mondókázik, verset mond, színez, vagy papírrepülőre reptet. Biztosan voltak olyanok is, akik meg sem nyitották a videókat, de nekünk már akkor is megérte, ha egy gyermek számára örömet tudunk vele szerezni.

Nagyon szeretjük a találós kérdéseket, ezért az óvodai Facebook oldalunkra is töltöttünk fel néhányat. Fejlesztik a gyerekek logikáját, kreativitását, figyelmét, koncentrációját, bővítik szókincsüket, feszültségoldó hatása is lehet. A találós kérdések megfejtése köré gyűjtöttünk mondókákat, dalokat, barkácsolni valókat lehetséges ötletként otthoni tevékenységhez.

Anyák napja előtt újra összegyűltünk az óvodában, hogy elkészítsük az ajándécsomagokat, melyekbe most is kerültek korcsoportonként válogatva iskola előkészítő feladatok, színezők, barkácsolni valók. Az édesanyák egy-egy cserép szegfűt kaptak ajándékba.

A napok gyorsan teltek, az óvoda hamarosan újra megnyitott.

Harmadszorra gyermeknap meglepetéscsomaggal készültünk az óvodások számára. A csomagba a Szülői Szervezet jóvoltából vízfesték került, a Rakó Bolt tulajdonosaitól pedig egy kis buborékfújót és csomagolt palacsintát kaptak a gyerekek. Az ajándékokat festeni való papírsémákkal egészítettük ki.

(folytatás a következő oldalon)